

Kammeradvokaten

Vester Farimagsgade 23
DK-1606 København V

Telefon: 33 15 20 10
Telefax: 33 15 61 15

mail@kammeradv.dk
www.kammeradv.dk

Dato: 22. januar 2008

J.nr.: 34-1249 HS/HNT/SHJ/aha

Pr. e-mail lfa@bm.dk

Beskæftigelsesministeriet

Att.: Afdelingschef Lise Fangel

Ved Stranden 8

1061 København K

"Efterlønsagen" - Arbejdsmarkedsudvalgets samrådsspørgsmål D af 17. januar 2008

Beskæftigelsesministeriet har med aktstykke 83, som Finansudvalget tiltrådte den 13. december 2007, fået bemyndigelse til at yde a-kasserne refusion i de sager, hvor en a-kasse i perioden 1. januar 2004 til 21. marts 2006 ikke har vejledt medlemmet eller har givet medlemmet forkert vejledning om muligheden for at få udbetalt feriepenge uden fradrag i efterlønnen.

Beskæftigelsesministeriet har med aktstykke 83 også tilvejebragt bevillingsmæssig hjemmel til, at sagsbehandlingen og efterbetalingen af efterløn i de berørte sager kan påbegyndes inden vedtagelsen af finansloven for 2008.

Beskæftigelsesministeren har modtaget Arbejdsmarkedsudvalgets samrådsspørgsmål D af 17. januar 2008:

"Ministeren bedes oplyse, hvorfor man har besluttet sig for en bureaukratisk, dyr og langsommelig sagsbehandling frem for en direkte udbetaling af tilbageholdte feriepenge til efterlønsmodtagere, i den såkaldte efterløns/feriepengesag?"

Beskæftigelsesministeriet har spurgt mig, om der er muligt at efterbetale det modregnede beløb til a-kassernes medlemmer uden forudgående henvendelse til de pågældende medlemmer.

Hertil bemærker jeg følgende:

1. Arbejdsmarkedets Ankenævns afgørelser

Arbejdsmarkedets Ankenævn har i en række sager truffet afgørelse om rækkevidden af a-kassernes vejledningspligt over for deres medlemmer i relation til muligheden for at undgå fradrag for feriegodtgørelsen i efterlønnen.

Disse afgørelser kan inddeles i to hovedgrupper.

Kendetegnende for den første hovedgruppe er, at medlemmet ikke bad a-kassen om vejledning, men f.eks. blot havde fremsendt sit feriekort til a-kassen med anmodning om attestation, og at a-kassen ikke gav medlemmet vejledning om muligheden for at undgå fradrag for feriegodtgørelsen i efterlønnen.

Til denne gruppe hører Arbejdsmarkedets Ankenævns afgørelse truffet på møde den 31. august 2006 i forhold til et medlem af Ledernes Arbejdsledelseskasse (offentliggjort på Retsinformation som KEN nr. 9945 af 04/09/2006). Afgørelsen lyder:

"De har ikke modtaget tilstrækkelig vejledning.

De har ret til at holde ferie med optjente feriepenge mod fradrag i efterlønnen eller at undlade at holde ferie og få feriepengene udbetalt uden fradrag i efterlønnen.

De bedes rette henvendelse til a-kassen med henblik på at modtage vejledning om hvilket af disse valg, De ønsker at foretage.

Ankenævnet ændrer således Arbejdsdirektoratets afgørelse af 29. maj 2006" (fremhævet her)

Kendetegnende for den anden hovedgruppe er, at medlemmet bad a-kassen om vejledning, og at a-kassen i den forbindelse gav forkert vejledning.

Til denne gruppe hører Arbejdsmarkedets Ankenævns afgørelse truffet på møde den 31. august 2006 i forhold til et medlem af Kristelig Arbejdsløshedskasse (offentliggjort på Retsinformation som KEN nr. 9940 af 04/09/2006). Af afgørelsen fremgår:

"De har ikke modtaget tilstrækkelig vejledning.

De har ret til at holde ferie med optjente feriepenge mod fradrag i efterlønnen eller at undlade at holde ferie og få feriepenge udbetalt uden fradrag i efterlønnen.

De bedes rette henvendelse til a-kassen med henblik på at modtage vejledning om hvilket af disse valg, De ønsker at foretage.

Ankenævnet ændrer således Arbejdsdirektoratets afgørelse af 19. juni 2006."
(fremhævet her)

A-kasserne, som afgørelserne angik, tog ikke skridt til at indbringe ankenævnets afgørelser for domstolene med henblik på at få prøvet lovligheden af den retsopfattelse, ankenævnet lagde til grund for sine afgørelser.

Beskæftigelsesministeriet er enig i den retsopfattelse, der blev lagt til grund for sagerne omfattet af den sidstnævnte hovedgruppe, hvor a-kasserne gav forkert vejledning. Ministeriet har derimod ikke været enig i den retsopfattelse, der blev lagt til grund for den første hovedgruppe. Da de involverede a-kasser som nævnt ikke tog skridt til at få prøvet lovligheden af denne retsopfattelse, udtog Beskæftigelsesministeriet stævning mod Arbejdsmarkedets Ankenævn med henblik på at få spørgsmålet prøvet.

Ved dom af 31. oktober 2007 afviste Østre Landsrets imidlertid sagen, idet landsretten fandt, at ministeriet hverken havde en økonomisk eller retlig interesse i at få retsstillingen afklaret. Dommen blev ikke indbragt for Højesteret.

Arbejdsmarkedets Ankenævns afgørelser - og dermed ankenævnets retsopfattelse - står derfor ved magt.

2. Aktstykke 83

Af aktstykke 83, som Finansudvalget tiltrådte den 13. december 2007, fremgår bl.a.:

"a. Beskæftigelsesministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til, at staten yder 100 procent tilskud til efterløn til statsanerkendte arbejdsløshedskasser i sager, hvor a-kassen i perioden 1. januar 2004 til 21. marts 2006 ikke har vejledt medlemmet eller givet medlemmet forkert vejledning om muligheden for at få udbetalt feriepenge uden fradrag i efterløn.

...

b. ...

...

Arbejdsmarkedets Ankenævns afgørelse indebærer, at den enkelte efterlønsmodtager får ret til med tilbagevirkende kraft at vælge enten at holde ferie mod fradrag for feriepengene i efterløn eller at blive stillet som om, ferien ikke er afholdt og få feriepengene udbetalt efter ferieårets udløb uden at holde ferie og uden fradrag i efterlønnen. Hvis der sker fradrag i efterlønnen, kan ferieperioderne medregnes ved optjening af den skattefri præmie. Hvis feriepengene udbetales uden fradrag i efterlønnen, kan ferieperioderne ikke medregnes ved optjening af den skattefri præmie. I nogle situationer er det derfor mere fordelagtigt at bibeholde fradrag for feriepenge.

Generelt indebærer retten til omvalg, at efterlønsmodtageren med tilbagevirkende kraft får mulighed for at foretage det økonomisk gunstigste valg.

...

Arbejdsmarkedets Ankenævns afgørelser indebærer, at alle efterlønsmodtagere, der har fået fradrag for feriepenge optjent i 2002-2004 og udbetalt i perioden fra 1. januar 2004 til foråret 2006, har ret til at få efterbetalt den efterløn, der er blevet modregnet, hvis de anmoder herom.

...

På forslag til lov om tillægsbevilling for 2007 og for 2008 foreslås på den baggrund optaget en tekstanmærkning med følgende ordlyd:

'Beskæftigelsesministeren bemyndiges til at yde arbejdsløshedskasserne refusion i sager, hvor en arbejdsløshedskasse ikke har vejledt medlemmet eller givet medlemmet forkert vejledning om muligheden for at få udbetalt feriepenge optjent i 2002-2004 uden fradrag i efterlønnen i perioden 1. januar 2004 til 21. marts 2006, uanset bestemmelsen i § 2, stk. 2, i bekendtgørelse 587 af 26. juni 2003 om a-kassernes ret til refusion for udbetalte ydelser, jf. § 79, stk. 5, i lov om arbejdsløshedsforsikring mv., jf. lovbekendtgørelse nr. 994 af 8. august 2007.'" (fremhævet her)

3. Min vurdering

Arbejdsmarkedets Ankenævn behandler klager i sager om a-kassemedlemmers rettigheder og pligter efter arbejdsløshedsforsikringsloven, jf. lovens §§ 99, stk. 1, og 100, stk. 1. Ankenævnets afgørelser er endelige i den forstand, at de ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, heller ikke Beskæftigelsesministeriet, men kun for domstolene.

For så vidt angår de kategorier af sager, der henhører under Arbejdsmarkedets Ankenævn, er det altså ankenævnet, der inden for det administrative hierarki endeligt fastlægger gældende ret.

Arbejdsmarkedets Ankenævns retsopfattelse, som den er kommet til udtryk i afgørelserne nævnt under punkt 1, er fortsat gældende og dermed retningsgivende.

Det følger helt entydigt af afgørelserne, at et medlem har krav på at holde ferie med optjente feriepenge mod fradrag i efterlønnen *eller* at undlade at holde ferie og få feriepenge udbetalt uden fradrag i efterlønnen, hvis den pågældende ikke har modtaget rådgivning eller har modtaget forkert rådgivning, og at a-kassen skal vejlede medlemmet i forbindelse med dette valg.

Det følger lige så entydigt af afgørelserne, at a-kasserne ikke uden videre kan udbetale et beløb svarende til fradraget, der er foretaget i medlemmets efterløn.

Hvis a-kasserne - uden først at give medlemmerne valgmuligheden og yde en korrekt vejledning om konsekvensen af valget - træffer afgørelse om udbetaling, vil afgørelsen utvivlsomt være i strid med Arbejdsmarkedets Ankenævns praksis.

Spørgsmålet er herefter, om a-kasserne er forpligtet til at følge ankenævnets retsopfattelse. Om det spørgsmål anfører Karsten Revsbech i Forvaltningsret, Almindelige emner, 4. udg., side 294:

"Det er klart uhensigtsmæssigt, hvis [den linje, som rekursinstansen har lagt ved sin praksis] ikke følges, idet førsteinstansen da gang på gang vil blive underkendt af rekursinstansen. Om der foreligger en egentlig retlig pligt, er imidlertid ikke helt klart, men der kan argumenteres for det. Således taler hensynet til at hindre unødigt besvær og eventuelle omkostninger for borgerne (ved at måtte påklage førsteinstansens afgørelse) samt til at undgå spild af offentlige ressourcer for, at der må være tale om en egentlig pligt."

Der er efter retspraksis ikke grundlag for Revsbechs forbehold, jf. eksempelvis Vestre Landsrets dom i UfR 2004, side 2827, hvor landsretten tilsidesatte en afgørelse truffet af Det Sociale Nævn for Nordjylland, idet afgørelsen ikke var i overensstemmelse med Ankestyrelsens praksis. Det er således min opfattelse, at a-kasserne er retligt forpligtede til at lægge Arbejdsmarkedets Ankenævns retsopfattelse til grund. Klageordninger, herunder den klageordning, hvori ankenævnet og a-kasserne indgår, bygger på det fundamentale princip, at klageinstansens afgørelser respekteres. Beskæftigelsesministeriets sagsanlæg mod Arbejdsmarkedets Ankenævn og senere Finansudvalgets tiltrædelse af aktstykke 83 hviler da også på den opfattelse, at a-kasserne er forpligtet til følge ankenævnets praksis.

I denne sag er det særlig klart, at a-kasserne ikke kan fravige Arbejdsmarkedets Ankenævns praksis, hvorefter der tilkommer det enkelte medlem et valg. En fravigelse kan nemlig være til ugunst for medlemmet.

Det skyldes, at medlemmernes valg ikke er givet på forhånd. Jeg henviser herved til aktstykke 83, hvori beskæftigelsesministeren har redegjort for, at det efter omstændighe-

derne kan være til ugunst for medlemmet at få feriepenge udbetalt uden fradrag i efterlønnen.

Hvorvidt medlemmet vil vælge det ene eller det andet, kan kun afklares ved, at a-kasserne retter henvendelse til medlemmerne.

På den anførte baggrund er det således min opfattelse, at a-kasserne ikke kan efterbetale de modregnede beløb til medlemmerne uden forudgående henvendelse til de pågældende.

Med venlig hilsen

K. Hage-Sørensen
Kammeradvokat